

Javaslat a Debreceni Értéktárba történő felvételéhez

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: MÁTRAI-NAGY AUDREA

Levelezési cím: Debrecen 4026 Nagy Gell J.u.6

Telefonszám: 30/618-4767

E-mail cím: amatrain@gmail.com

II. A TELEPÜLÉSI ÉRTÉK ADATAI

1. A települési érték megnevezése:

Debreceni mézeskalácsosság

2. A települési érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

agrár- és élelmiszergazdaság

egészség és életmód

épített környezet

ipari és műszaki megoldások

kulturális örökség

sport

természeti környezet

turizmus

3. A települési érték fellelhetőségének helye:

Radics László mézeskalácsos mester (Debrecen, Alvinczy u.5.)

4. A települési érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A mézeskalács készítésének több évezredes hagyománya van. Magyarországon a 16- 17. századtól alakulnak nyugati mintára céhek, az alföldi városokban pedig a 18. század elejétől. Debrecenben 1713- től ismert az első ilyen érdekvédelmi szervezet. Városunk mesterei a mézes tészta megformálásához jellegzetes ütőfákat használtak. Ezeknek a mives, aprólékos gonddal faragott fáknak részint maguk voltak a készítői, részint ügyes kezű faragókkal készítettették őket. A vásárok kedvelt formái a gazdag színezéssel ellátott baba, huszár, szív alakzatok, de az igazi debreceni jelleget a tányér alakú ütőfás, városunk jelképeit (pl.: Nagytemplom) ábrázoló mézes jelentette. A 19. század végétől a cukorgyártás és a cukrász sütemények széles körű elterjedésével ez a mesterség is hanyatlásnak indult, s a mézeskalácsosok jó része áttért a cukrászmesterségre, vagy megmaradt a mesterségnél, de azt más elemekkel ötvözte.

5. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

A magyarországi mézeskalácsosságnak Debrecen volt yik legjelentősebb központja. Évszázadokon át kiváló minőségű, messze földön híres mézeskalácsot készítettek és készítenek a mai napig is. Mézeskalácsosaink termékei nemcsak finom, ízletes csemegék voltak, de a leggyakoribb ajándéktárgyak, a kedvestől kapott, sokáig őrzött emléktárgyak is.